

Uspehi so tam, kjer delujejo vsi dejavniki

Občinska konferenca ZKS Ljubljana Center je na seji novembra 1980 razpravljala o ugotovitvah, ki izvirajo iz opravljenih razgovorov v akcijskih konferencah, ki so potekale lansko jesen. Ena od temeljnih ugotovitev je bila, da kljub nekaterim pozitivnim rezultatom ne moremo biti popolnoma zadovoljni z dejavnostjo zveze komunistov v prizadevanjih za stabilizacijo gospodarstva. Še vedno ostajamo na površini, naša prizadevanja se ne odražajo dovolj v izdelavi planskih dokumentov. Vse prepogosto delujemo na starih osnovah, namesto da bi pričeli s preobrazbo gospodarstva v prid plodnejšim in tehnološko zahtevnejšim delovnim procesom, racionalizaciji itd.

Konferenca OK ZKS Ljubljana Center je na podlagi teh ugotovitev in izraženih želja osnovnih organizacij ZK sprejela sklep, da pred programsko-volilno konferenco OK ZKS, ki bo konec februarja 1981, organizira obisk 100 osnovnih organizacij ZK v občini Ljubljana Center.

Razgovori so potekali v mesecu januarju in prve ocene stanja razmer kažejo, da je v osnovnih organizacijah ZK čutili mobilizacijsko delovanje in premike v gospodarsko stabilizacijo, usklajenost delovanja družbenopolitičnih organizacij in uveljavljanje družbenoekonomskega položaja delavca.

Uredništvo Dogovorov je povabilo na pogovor za okroglo mizo nekatere vodje delovnih skupin, ki so obiskale posameznike in komuniste v nekaterih tozdih, da povedo, svoja mnenja in ugotovitve, ki jih objavljamo v skrajšani obliki.

Angela Murko-Pleš: Težko je podati skupno oceno o vlogi osnovne organizacije ZK v delovni organizaciji, ker je v naši občini kar 520 osnovnih organizacij ZK. Vendar pa lahko v glavnem ugotovimo, da so zadeve urejene povsod tam, kjer odigrava zveza komunistov vlogo idejnopolitične sile. V takih delovnih organizacijah so delovni rezultati dobri, samoupravni odnosi so urejeni, pa tudi do posameznih trenj ne prihaja. Tam pa, kjer prihaja do konfliktov, vedno ugotavljamo, da zveza komunistov ni bila sposobna uveljaviti svoje idejnopolitične vloge.

Boris Platovšek: Običajno prihaja do problemov v tistih okolišjih, kjer je številčno zelo šibka osnovna organizacija ZK. Vendar ne samo zaradi nedelavnosti ali vpliva poslovnih struktur, ampak zaradi obilice zadolžitvev. Ljudje preprosto ne morejo opraviti vsega in če ostane neko področje neobdelano, dobimo vtis, da organizacija ni delavna.

Karel Zupančič: O nedelavnosti nasploh med študentsko mladino ne moremo govoriti, čeprav jo ponekod opažamo, zlasti na nekaterih fakultetah. Tu naletimo ponekod na veliko aktivnost fakultetnih delavcev in na majhno aktivnost študentov. Nedelavnost študentov, članov ZK, je včasih tolikšna, da hromi delo ZK, saj se dogaja, da so celo seje sekretariata nesklepčne. Na splošno pa je na nekaterih fakultetah med študenti zelo malo članov ZK, prav zaradi nedelavnosti, zgodilo pa se je tudi, da so morali na neki šoli razpuščati celoten aktiv ZK.

Emil Troha: Mladi ljudje sicer dobivajo podporo družbenopolitičnih organizacij, vendar je med njimi še vedno precej nezanimanja za določene stvari. Preveč ozek krog mladih zastopa vso organizacijo. Kar zadeva študente, pa opažamo, da jih je na primer pri prostovoljnih delovnih akcijah zelo malo. V Ljubljano prihajajo z vseh vetrov, z različnimi interesi. Vedeti pa moramo, da tisti, ki ni bil aktiven že kot pionir v osnovni šoli in kasneje v srednji šoli, ne bo kaj prida delal tudi potem, ko bo študent.

Karel Zupančič: Vzroke za takšno stanje je zelo težko ugotoviti. Deloma je to posledica slabega dela z mladino v srednjih šolah, kar pomeni, da je premajhno število dijakov sposobnih za sprejem v zvezo komunistov. Nič kaj kvalitetno tudi ni pripravljen predmet samoupravljanja s temelji marksizma. Podajajo ga brez vsake povezave z dnevno samoupravno prakso.

Noel Škerjanc: Predavatelj predmeta samoupravljanje bi moral biti vsestransko družbenopolitično angažiran,

da bi potem lahko povezoval teorijo s prakso.

Emil Troha: Pogosto se dogaja tudi to, da mladina v srednji šoli dela, na visoki šoli pa popusti. To vprašanje bi kazalo razrešiti z večjim povezovanjem med visokimi in srednjimi šolami, seveda ob vsej zavzetosti zveze komunistov in mladinske organizacije.

Lahko bi rekli, da delo mladine šepa tam, kjer je manjši kolektiv. Mogoče bi mladina potrebovala mentorja, ki pa ne bi bil le nekakšen skrbnik, ampak bi z mladino sodeloval. In prav v manjših kolektivih, kjer je malo članov zveze komunistov, opažamo, da mladina ne deluje, običajno tam zatrjujejo, da mladina ni zainteresirana, v globlje vzroke pa se ne spuščajo. Največkrat zatrjujejo, da nudijo mladini vse, poudarjajo materialno bazo, dejanskega kolektivnega dela z mladino pa ni.

Zvonka Štajdohar: Želim poudariti, da ni povsod tako, da se mladi ne bi vključevali v družbenopolitično delo. V naši delovni organizaciji (Inštitut za klinično kemijo in biologijo pri Kliničnem centru) je drugače. Večina naših delavcev je starih od 20 do 30 let. Čeprav še nimajo prakse, se že aktivno vključujejo v delovanje in probleme delovne organizacije.

Noel Škerjanc: Če imajo v TOZD pravilno stališče do dela in do delovanja družbenopolitičnih organizacij vsi dejavniki, od poslovnih organov do delavcev, skratka, če so odnosi urejeni, potem tudi rezultati ne izostanejo.

Zvonka Štajdohar: Prav zaradi dobrih odnosov in zavzetosti celotnega kolektiva, smo lahko v naši delovni organizaciji uvedli nagrajevanje po delu, čeprav nismo organizacija materialne proizvodnje. Vsa opravila smo izmerili in časovno ovrednotili. Določili smo poprečni dnevni obseg dela. Delavec lahko preseže normo do 30 odstotkov. Če bi bil presežek večji, bi trpela kvaliteta dela. Delavci so bili najprej nezaupljivi do novega sistema. Zdaj so navdušeni. Tudi z nagrajevanjem po delu smo zelo povečali učinkovitost.

Jože Šager: V vseh organizacijah, ki smo jih obiskali, smo ugotavljali ustvarjalni nemir. Ob spoznanju, da je delovna organizacija tista, ki je lahko ob širšem povezovanju s tozdi nosilec programov razvoja, oblikujejo v organizacijah predloge za boljšo notranjo organiziranost ob doslednem upoštevanju položaja in vloge delavca zlasti tako, ker lahko vsi trije obiskani tozdi (Intertrade - zastopstvo IBM, Iskra avtomatika sistemi in Iskra Vega) uresničujejo v svoji usmeritvi pomembno vlogo v našem gospodarstvu.

Sašo Poljšak: Na področju zunanje trgovine je Jugotekstil tipična jugoslovanska organizacija. Tako smo se na primer za usklajen nastop v tujini že sporazumeli s Koteks-tobusom, Unitekso in Kemija Impexom in na določenih tržiščih nastopamo enotno, ter s tem dosegamo boljše in racionalnejše poslovanje. V zadnjih šestih, sedmih letih je bil dohodek razmeroma nizek. Kljub temu pa je Jugotekstil našel moči, da v okviru jugoslovanske tekstilne industrije investira v Julon. To je investicija v znesku dveh milijard dinarjev, pri kateri sodeluje 24 vlagalcev iz vse Jugoslavije. V Julonu smo združili vse naše sklade za deset let nazaj in za pet let naprej. Prevzeli smo velike odgovornosti in obveznosti.

Sicer pa tudi sami nismo vselej zadovoljni z rezultati našega dela. Dobro je, da nas kdaj obišče kdo od zunaj; taki obiski so koristni, čeprav moram

reči, da je pri nas dejavnost družbenopolitičnih organizacij močna in da ima sleherni posameznik velike odgovornosti. Naši delavci se močno zavedajo, kaj in kako morajo delati. Imamo ostre razmejitve glede ustvarjanja in delitve dohodka brez neke lažne solidarnosti.

Angela Murko-Pleš: Eden temeljnih pogojev za ustrezno samoupravno odločanje in dobro delo je tudi objektivno informiranje. Kjer tega ni, preprosto ne moremo pričakovati dobrih rezultatov, saj ustvarja tako stanje možnost odločanja v zaprtih sredinah.

Sašo Poljšak: Menim, da je pretok informacij pri nas zelo dober. Imamo tedensko glasilo, ki obvešča o vsem: o planu, delu sindikata, realizaciji, samoupravnem sporazumevanju in povezovanju z drugimi delovnimi organizacijami.

Jože Šager: Delavci prevzemajo odgovornost za družbeno reprodukcijo, želijo pa čiste račune in večji vpliv na dogajanje na posameznih področjih. Za dobre odločitve pa potrebujejo tudi razumljivejše informacije ter manj papirja in številčk. Ne razumejo, na primer, da financirajo tudi ekstremno in dvomljivo kulturno ustvarjalnost, ki njim samim ne pomeni kulturnega delovanja. Delavci zahtevajo odgovornost za stabilizacijsko obnašanje vseh,

Boris Platovšek: Od strokovnih služb moramo zahtevati, da izdelajo predloge v katerih bi našli najboljšo možno rešitev. To je sicer huda zahteva, ker morajo avtorji določenih dokumentov dati od sebe vse, kar zmorejo. Menim pa, da so tovariši iz Jugotekstila ubrali, kar zadeva obveščanje, pravo pot. S povzetkov iz določenih dokumentov imajo delavci možnost seznaniti se z bistvom predlaganih opredelitev.

Angela Murko-Pleš: Majhne delovne sredine so lahko enako uspešne kot velike. Ni pomembno število delavcev, ampak struktura. Tudi, kar zadeva mlade, moramo poudariti, da mladi kljub ugotovitvam v nekaterih organizacijah v splošnem niso pasivni, ampak nasprotno zelo delovni. V tisti delovni organizaciji, kjer vsi dobro delajo, je tudi mladina delavna.

Boris Platovšek: Iz opravljenih pogovorov lahko povzamemo, da je večina OO ZK aktivno sodelovala pri obravnavi in sprejemanju temeljnih razvojnih dokumentov in so bili posamezni člani ZK zadolženi za razlago in pojasnjevanje gradiva. Ocenjujemo, da se delovni ljudje zavedajo pomembnosti naporov za stabilizacijo in uveljavitev socialističnega samoupravnega položaja delavcev, saj je v planskih dokumentih OZD začetno prestrukturiranje programov proizvodnje, večja delitev dela, specializacija programov, racionalizacija in iskanje novih programov dela.

Glede dejavnosti pri uveljavljanju stimulativnih osnov in meril za delitev OD, ugotavljamo, da aktivnosti sicer tečejo, vendar marsikje prepočasno in v starih okvirih. Prav tako moramo kritično oceniti tudi odnose med TOZD in DSSS, saj pogosto niso zadovoljivi.

Opravljeni pogovori so tudi pokazali potrebo, da se člani ZK v prihodnjem obdobju aktivno udeležujemo v procesih združenega dela in sredstev z dohodkovno, tehnološko in proizvodno sorodnimi OZD pri uveljavljanju samoupravnih organiziranosti v višjih asociacijah združenega dela.

Med pogovorom za okroglo mizo smo obravnavali le nekaj najbolj zanimivih vprašanj. Vodje skupin, ki so obiskale delovne organizacije, bodo o pogovorih s predstavniki delovnih kolektivov izdelali podrobna poročila, ki jih bo obravnavala občinska konferenca ZK. O tej dejavnosti bomo še poročali.

Pogovor je vodil in priredil za objavo

NIKO ISAJEVIČ

Pogovora za okroglo mizo so se udeležili člani in vodje delovnih skupin, ki so obiskali naslednje delovne organizacije:

Angela Murko-Pleš je obiskala PTT tozd Center, PTT skupne službe in PTT Telekomunikacije; Boris Platovšek (Jugotekstil, Tkanina in Polikem - tozd Chemo in tozd Kemija Impex); Jože Šager (Intertrade - zastopstvo IBM, Iskra avtomatika sistemi in Iskra Vega); Noel Škerjanc (Slovenska filharmonija, SNG Drama in Skupnost zdravstvenih delovnih organizacij); Emil Troha (Tkanina, Volna, Modna hiša in Tekstil Commerce); Karel Zupančič (Fakulteta za strojništvo, Pedagoška akademija in Višja šola za zdravstvene delavce).

Obiskane delovne organizacije sta zastopala Zvonka Štajdohar, sekretarka OO ZK tozda za klinično kemijo in biokemijo Kliničnega centra in Sašo Poljšak, član sekretariata OO ZK Jugotekstil.

obenem pa opozarjajo na tiste kategorije delavcev in njihove družine, ki postajajo ob stabilizacijskih ukrepih in podražitvah socialno ogroženi.

Zakaj tako!

Delegacija skupščine občine Ljubljana Center je na seji skupščine mesta Ljubljana, 29. januarja t. l., obrnila pozornost ostalih delegatov na dogajanje na Trgu revolucije in sicer na ploščadi pred spomenikom revolucije. Tu je »odprto« vozilce do »novega« parkirnega prostora med stolpnicama Ljubljanske banke in Iskre.

Delegati so sicer dobili zagotovilo, da ljubljanski izvršni svet in njegove službe niso s tem v zvezi dele nobenega soglasja in da bodo ustrezno ukrepali. Temeljitej bodo poskrbeli tudi za red na parkirnih prostorih.